

עניני מתן תורה

• לְכָל חֹדֶשׁ יֵשׁ מַזָּל, הַמַּזָּל שֶׁל חֹדֶשׁ סִינַי הוּא תְּאוֹמִים,
לְלַמֵּד אוֹתָנוּ שְׁלֹצְרָף קִיּוּם הַמִּצְוֹת עִם יִשְׂרָאֵל צָרִיף לִהְיוֹת בְּאַחֲדוּת כְּמוֹ
אֲחִים תְּאוֹמִים, שֶׁהֵרִי מִצְוֹת רַבּוֹת נִתְּן לְקִיּוּם רַק בְּיַחַד עִם יְהוּדֵי נֹסֵף
כְּגוֹן כְּבוֹד אֵב וְאֵם, גְּמִילוּת חֲסִדִּים וְעוֹד.

• לְפָנֵי שֶׁה' נָתַן אֶת הַתּוֹרָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, הוּא הִצִּיעַ אוֹתָהּ
לְאַמּוֹת הָעוֹלָם, אָךְ כָּל אִמָּה שֶׁאֵלֶּה: "כֹּה כָּתוּב בָּהּ?"
וְהֵם סָרְבוּ לְקַבֵּלָהּ, רַק עִם יִשְׂרָאֵל הָיוּ הַיְחִידִים שֶׁאָמְרוּ מִיָּד:
"נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמָע".

עניני מתן תורה

• מלאכי השרת ירדו וקשרו לכל יהודי שני כתרים שנשארו עליהם

עד שחטאו בחטא העגל.

• לא רק היהודים שחיו באותה תקופה היו במתן תורה, אלא גם

הנשמות של כל היהודים שנולדו במשך הדורות, כולל הנשמות שלנו

היו שם.

• ההרים הגבוהים בשן, כרמל, ותבור התוכחו ביניהם וכל אחד מהם אמר

שהוא ההר הכי גבוה ויפה וראוי שהתורה תנתן עליו.

אך ה' בחר דווקא בהר סיני הנמוך מכלם שהיה ענו. כדי ללמדנו שכדי

לזכות לתורה צריך להזהר לא להתגאות על אחרים.

עניני מתן תורה

• כשמושה רבנו עלה לקבל את התורה, טענו הפלגאים לה,

שישאיר את התורה אצלם בשמים,

ה' אמר למושה שיענה להם תשובה,

מושה רבנו ענה להם: הרי הפלגאים אינם יכולים לקיים את הדינים

שבתורה כגון מצות "כבד את אביו ואם אמו" שהרי אין לכם הורים

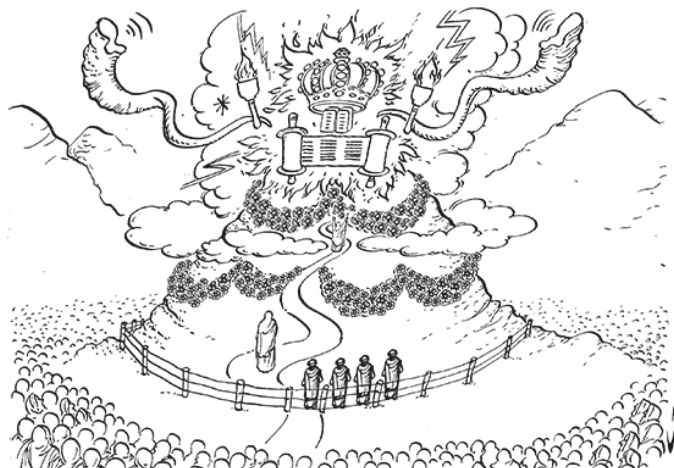
לכבדם, הפלגאים הסכימו עם מושה רבנו ומלאך המוות גלה לו שעל ידי

הקטרת אפר ליעצר מגפה.

• כשעם ישראל יצאו ממצרים, הרבה מהם היו פצועים ובעלי מומים

מעבודת הפך שהעבידו אותם המצרים, ולפני מתן תורה כל העוורים,

החרשים והאלמים נרפאו.

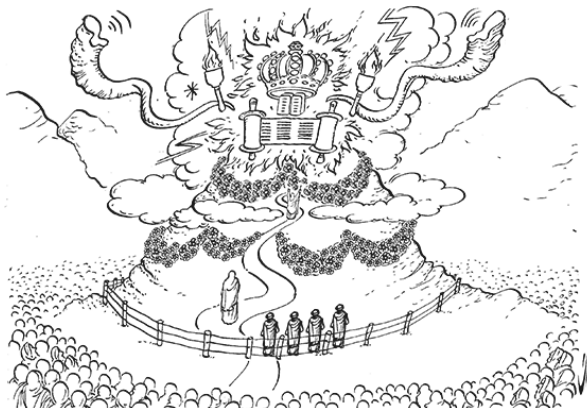

עניני מתן תורה

שלשת ימי ההגבלה

• עם ישראל התכוננו במשך שלשה ימים לפני מתן תורה להיות קדושים וטהורים על מנת שיוכלו לקבל את התורה ולשמע את עשרת הדברות כפי ה', וימים אלו נקראו "שלשת ימי ההגבלה" שבהם הם היו מגבילים והתרחקו מכל דבר טמא ומשה רבנו ספן להם את הגבולות עד היכן מתר להם להתקרב להר, והיו שם שלש מחצות: אחד לעם, אחד לכהנים, אחד לאהרן, ורק משה רבנו עלה לבדו לראש ההר.

• ביום מתן תורה בבקר התחילו להשמע קולות רעמים וקול חזק מאד של שופר, וענן ירד על ההר עם ברקים ולפידי אש בוערים עד השמים וערפל חזק. אחר כך נהיה שקט דממה, אף צפור לא ציצה, עוף לא פרח, שור לא געה, הים לא געש, והמלאכים לא אמרו שירה, וכל העולם שתק ונשמע רק קול ה'.

עניני מתן תורה

- עם ישראל גם ראו את הקולות, שהיה כתוב באור את מה שה' אמר.
- כשהשם אמר את שתי הדברות הראשונות, פרחה נשמתם של עם ישראל מרב פחד והם עפו למרחק של שנים עשרה מיל ומלאכי השרת החיו אותם והחזירו אותם ליד הקר.

עניני מתן תורה

- יש הנוהגים ללמוד במקשף כל ליל חג השבועות כדי להראות את אהבתינו לתורה ולכפר על כך שהשם ה'ה צריך להעיר מהשנה את עם ישראל לפני מתן תורה.
- אך מי שאינו לומד תורה וסתם מסתובב הרי זה נחשב כמו אחד שהוא יושן. ויש כאלו שישנים בלילה כדי שיוכלו להתפלל שחרית כרעננים כראוי מבלי להרדם באמצע התפלה.

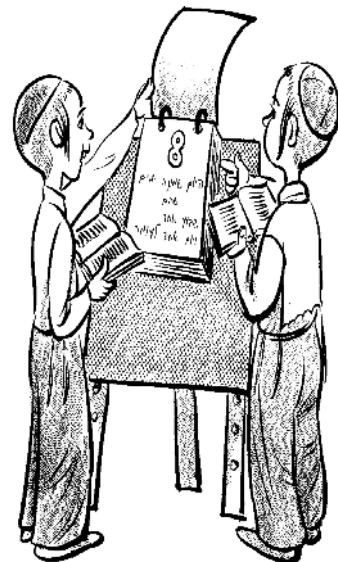

עניני מתן תורה

שמות החג

- א. חג הקציר - שבתקופת החג מסיימים את קצירת התבואה בשדות, אנו מודים לה' שהצמיח לנו אותה.
- ב. חג השבועות - נספּרנו שבָּעָה שבועות מהקִרְבַּת קִרְבֵּן העֹמֵר בַּיּוֹם הראשון של חול המועד פֶּסַח.
- ג. חג הבכורים - מלשון "בכור" - כל - מי שיש לו שָׂדֶה, מתחיל בַּזְמַן זֶה להביא את הפירות הראשונים של שְׁבַעַת המינים לְבֵית המקדֹשׁ.
- ד. חג העצרת - מלשון עֲצִירָה, שְׁבָכָל שָׁאר החגים יש בָּהֶם מִצְוָה מִיחָדָת כְּגוֹן בַּפֶּסַח שֵׁישׁ מִצּוֹת אֲכִילַת מִצָּה וּבִפְסוּכֹת יש מִצְוָה לָגוֹר בַּפֶּסַח, אף בַּחֲג זֶה הַמִּצְוָה הַיְחִידָה הִיא לַעֲצֹר מַעֲשֵׂית מְלָאכָה.
- ה. זְמַן מִתֵּן תּוֹרָתֵנוּ - שְׁבִיּוֹם זֶה ה' נָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה.

עניני מתן תורה

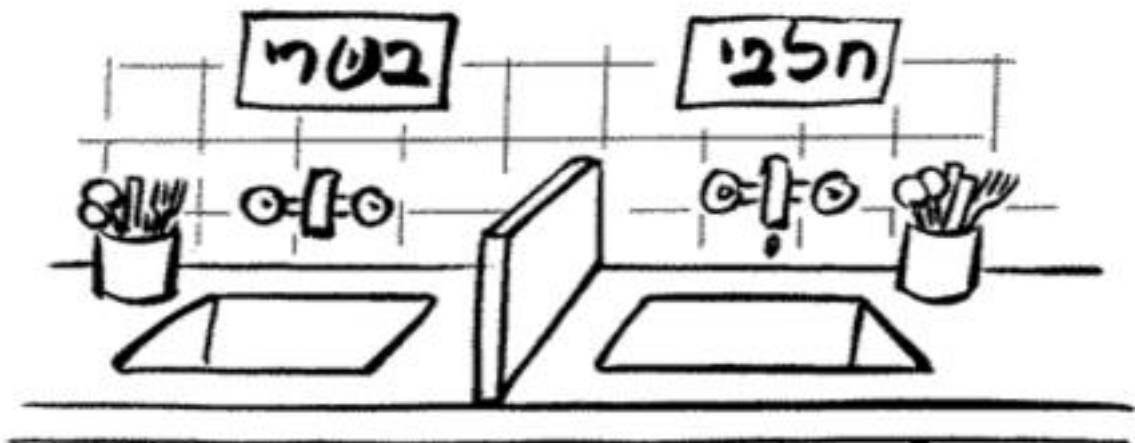
דיני ההפסק בין חלב לבשר

(מתוך ספר עיטורי הלכה באדיבות המחבר שליט"א)

מי שְאָכַל מֵאֲכָלִי חֵלֶב וְלֹאֲחֵר מִן רוֹצֶה לֶאֱכֹל בְּאוֹתָהּ סְעוּדָה מֵאֲכָלִי בֶּשָׂר צָרִיף לְנִקּוֹת אֶת הַפֶּה עַל יְדֵי אֲכִילַת לֶחֶם וְכִדּוּמָה וְצָרִיף לְשֹׁטֵף אֶת הַפֶּה אוֹ לְשִׁתּוֹת וְלִרְחוֹץ אֶת הַיָּדִים כִּי נִשְׁלַא יִשְׁאָר עָלֶיהֶן שְׁאֵרִיּוֹת מִמֵּאֲכָלִי הַחֵלֶב.

וְכֵן צָרִיף לְנִקּוֹת אֶת הַשִּׁלְחָן מִפְּרִי־י מֵאֲכָלִי הַחֵלֶב, כִּי נִשְׁלַא יִאֲכְלוּ אוֹתָם בְּיַחַד עִם מֵאֲכָלִי הַבֶּשֶׂר. וְכֵן צָרִיף לְהַסִּיר מִהַשִּׁלְחָן גַּם אֶת הַלֶּחֶם שֶׁהָיָה בְּזִמְן הָאֲרוּחָה הַחֵלְבִית.

וְצָרִיף לְפָרֹס מִפֶּה אַחֶרֶת לְאֲרוּחָה הַבֶּשֶׂרִית.

עניני מתן תורה

הסבות לאכילת מאכלי חלב הן:

- א. התורה נתנה בשבת ולאחר קבלת התורה עם ישראל לא יכלו להשתמש בכלי האכילה שהיו טרפים ולא היתה להם אפשרות להכשיר את הכלים ולשחט בשר כשר, ולכן הם אכלו רק מאכלי חלב.
- ב. בתהלים (פרק ס"ח) הר סיני נקרא בשם "גבנונים", ולכן אוכלים מאכלי גבנה.
- ג. "חלב" בגימטריא ארבעים, $ח=8$, $ל=30$, $ב=2$, כנגד ארבעים הימים שמשה רבנו היה בשמים ללמד את התורה.
- ד. זכר לכך שמשה רבנו נמשח ביום זה מהיאר, ולא הסכים לינק חלב מהנשים המצריות כיון שהוא יצטרך לדבר עם ה'.
- ה. התורה נמשלה לחלב ודבש.

עניני מתן תורה

יש נוהגים לקשט את בית הכנסת והבית בפרחים:

א. זכר להר סיני שה' עשה שיהיה מקשט בעשבים ובפרחים לכבוד מתן תורה.

ב. זכר למצות הבכורים שהיו מקשטים את סלסלת הפרות וקרני השור עם ענפי עץ זית.

וצריך להזהר מאסור גזל שלא לקטף ענפים ופרחים מפנות נוי או מחצרות פרטיות ללא רשות.

עניני מתן תורה

מדוע קוראים מגילת רות

- א. כיון שדוד המלך היה הנין של רות והוא גם נולד וגם נפטר בחג השבועות בגיל שבעים ושלוש.
- ב. ללמד שאזכים לתורה על ידי מסירות נפש, כמו רות שהתגירה למרות העניות וכל הקשיים הגדולים שהיו לה, ובזכות זה היא זכתה שהנין שלה יהיה מלך ישראל והיא יושבת על כסא מיוחד ליד שלמה המלך.
- ג. הספור עם רות היה בזמן קציר השעורים, וזמן הקציר הוא בתקופת חג השבועות.

עניני מתן תורה

מגלת רות

בְּעִיר בֵּית לָחֶם שְׁבָאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הָיָה גֵר יְהוּדִי עָשִׂיר גָּדוֹל וְשָׁמוֹ אֱלִימֶלֶךְ
(שְׁהָיָה בְּנוֹ שֶׁל נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָב) וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ נָעֲמִי (שְׁהָיְתָה הַבֵּת שֶׁל אָחִיו)
וְהָיוּ לָהֶם שְׁנֵי בָנִים שְׁשֻׁמָּם מַחְלֹן וְכָלִיוֹן.

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נָהָיָה רָעָב, וְכָלֶם בָּאוּ לִבְקֹשׁ מֵאֱלִימֶלֶךְ אוֹכֵל וְכֹסֶף,
וְלִכְן אֱלִימֶלֶךְ עָבַר לָגוּר בְּחוּץ לָאָרֶץ בְּאֶרֶץ מוֹאָב.

מַחְלֹן הִתְחַתֵּן עִם רוּת וְכָלִיוֹן הִתְחַתֵּן עִם עֲרָפָה, וְשְׁתֵּיהֶן הָיוּ הַבָּנוֹת שֶׁל
עֲגִלֹן הַפֶּלֶךְ שֶׁל מוֹאָב.

הַשֵּׁם הָעֲנִיֵּשׁ אוֹתָם שֶׁהֵם יְהוֹי עֲנָיִים וְלֵאחֶר מָכַן אֱלִימֶלֶךְ, מַחְלֹן וְכָלִיוֹן מֵתוּ,
וְנִשְׁאַרוּ רֶק נָעֲמִי עִם רוּת וְעֲרָפָה שֶׁהָיוּ גִוִּיּוֹת...

כְּשֶׁנָּעֲמִי שָׁמְעָה שֶׁהָרַעַב בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הִפָּסִיק,
הָיָה אָמְרָה לְרוּת וְעֲרָפָה שֶׁהָיָה חוֹזְרֵת לַיָּשָׁם.

עניני מתן תורה

רות וערפה רצו לבוא אתה לארץ ישראל ולהתגיר אף נעמי אמרה
להן שישבו לארמון אביהם המלך, כיון שקנשה להיות יהודי ולא לעבד
עבודה זרה ולשמר שבת ולקים את כל המצות.
ערפה חזרה לאביה, אף רות התעקשה ללכת עם נעמי ולהתגיר.
נעמי ורות חזרו לבית לחם כשהן עניות ללא כסף ורכוש.
תושבי בית לחם התפלאו לראות שנעמי נראית עניה ושהיא חזרה
בלי בעלה ושני בניה.
נעמי אמרה להם אל תקראו לי נעמי אלא מרה כי מר לי מאוד.
רות אמרה לנעמי עכשו הוא זמן קציר השעורים ואני אלך לחפש שדה
שקוצרים שם שעורים ואני אאסף שם לקט ושכחה ופאה
כדי שיהיה לנו מה לאכל. היא הלכה לשדה של בעז
(בעז היה בנו של שלמון אחיו של אלימלך, והוא היה גם בן דוד של נעמי)

עניני מתן תורה

מגילת רות

בַּעַז הַגִּיעַ לַשָּׂדֶה וַרְאָה אוֹתָהּ שֶׁהִיא מֵאֵד צְנוּעָה, וְשֶׁהִיא לֹקַחַת רֶק מָה שֶׁמָּתַר לַעֲנִים.

הַפּוֹעֲלִים אָמְרוּ לַבַּעַז שֶׁזֹּאת רֹת שֶׁחֲזָרָה עִם נַעֲמִי מֵאֶרֶץ מוֹאָב. בַּעַז אָמַר לָהּ שֶׁתָּבֹא לַשָּׂדֶה שְׁלוֹ כָּל יוֹם, וְהוּא מְרֻשָּׁה לָהּ לַקַּחַת אֶכָּל מִמָּה שֶׁהוּא מְבִיא לַפּוֹעֲלִים.

לְאַחַר מִכֵּן בַּעַז הִתְחַתֵּן עִם רֹת (אֲשֶׁתוֹ שֶׁל בַּעַז נִפְטְרָה בְּאוֹתוֹ יוֹם שְׁרֹת וְנַעֲמִי הִגִּיעוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל), וְנוֹלָד לָהֶם בֶּן בְּשֵׁם עוֹבֵד, וְעוֹבֵד הוֹלִיד אֶת יִשִּׁי, וַיִּשִּׁי הוֹלִיד אֶת דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל.

עניני מתן תורה

דוד המלך

דוד המלך בקש מה' שיגלה לו באיזה תאריך הוא ימות.
ה' הסכים לגלות לו רק שהוא ימות ביום שבת קדש.
בכל שבת דוד המלך היה לומד תורה כל היום בהתמדה גדולה בלי הפסק
כדי שמלאך המוות לא יוכל לטול את נשמתו.
כשהגיע היום שהיה צריך להפטר מהעולם, היה זה חג השבועות שחל
בשבת ומלאך המוות רצה לטול את נשמתו, ולא היה יכול בגלל שדוד המלך
למד תורה ללא הפסקה.
מה עשה מלאך המוות? ליד ביתו של דוד היה גן עם עצים, מלאך המוות
נענע חזק את האילנות כדי שישמיעו קול רעש חזק, דוד המלך יצא כדי
לראות מה מתרחש בחוץ, אך תוך כדי הליכתו הוא המשיך ללמד תורה,

עניני מתן תורה

דוד המלך

ושוב מלאך הפות לא הצליח. כשדוד המלך ירד במדרגות, מלאך הפות שבר את אחת המדרגות ודוד המלך נפל, וכך הוא הפסיק לרגע מלמודו ומלאך הפות נטל את נשמתו לגן עדן.
דוד מלך ישראל היה קם כל לילה בחצות ולומד תורה.

עניני מתן תורה

עצות טובות לילדים החביבים

- א. לעזור בבית בהכנות לחג.
- ב. לישן בערב החג כדי שיהיה כח ללמוד בליל החג.
- ג. להיות ער רק עד השעה שההורים מסכימים.
- ד. להתפלל בכונה בתפלה שחרית ובפרט בברכות התורה,
- כי יום זה הוא יום הדין להצלחה בתורה.
- ה. לכבד את סעדת יום טוב בהתנהגות מכבדת.
- ו. ללמוד בחשק ושמחה בלי להסתובב ולפזז.

עניני מתן תורה

עצות טובות לילדים החביבים

ז. להזהר שלא להרעיש בלילה כדי שלא להעיר את השכנים שיננים.

ח. לשמור על האחים הקטנים, כדי שההורים יוכלו לנחם.

ט. יש נוהגים לקרא פרקי תהלים, כיון שביום זה נפטר דוד המלך שחיבר

את ספר התהלים.

